

SOORU SÕNUMID

Sooru küla infokandja

November 2005 Nr. 19

SÜGISENE TERVISEPÄEV

Vaata sügisetaat tuleb
pruunis pleekinud kuues,
jahedust ja tuult
endaga kaasa tuues.

Metsas karu ta ajab
pikka talveunne
Pilvedest viskab vihma
sügisvärvide tulle.

Sügistaadi sammud
täis pori ja prakti.
Enne talve nendest
loodus ei saa lakti.

Maria Teivenlaan

2. oktoobril toimus Soorus tervisepäev. Tervisepäev algas kell 12.00 tervisejooksuga ümber Sooru järve. Osavõtjate seas oli nii lapsi kui vanemaid, isegi üks särtsakas vanaema lõi kaasa. Jooksu lõppedes sai igaüks tervisejoogi ja maiustuse.

Järgnes tutvumine vastremonditud saaliga, kuhu olid maha laotatud uued maadlusmatid, mille peal võisid kõik soovijad kasvõi kukerpalli lasta. Maadlustreener Veiko tutvustas lastele treeningute põhitõdesid. Kuulati suure huvi ja põnevusega.

Kuna oli tervisepäev, siis maitstesime erinevaid tervislikke salateid, puu- ja juurvilju, karaskit ja jõime taimeteed. Järgnes loeng "Tervislik eluviis", lektoriks toitumisspetsialist dr. Mai Maser Tartust.

Soovijad said tutvuda Oriflame loodustoodetega ja neid ka osta.

Lõpetuseks toimus palju elevust tekitanud aeroobikatund. Osa võisid võtta kõik huvilised - nii lapsed kui täiskasvanud. Tund oli väga huvitav ja nii saigi kokku lepitud, et treener hakkab meil käima esmaspäeviti.

Pärast aeroobikatunni lõppu, sai tutvuda uute jõumasinatega. Soovitusi andsid oma ala spetsialistid. Oli sisutihe ja meeldiv päev.

Kaidi Kaljuste ja Elin Tamm

Sel sügisel on jälle ülestõstetud teema sügelised ja täid, mis peaks kõiki lapsevanemaid valvsaks tegema. Enam ei saa neid pidada asotsiaalsete ja mustade inimeste haiguseks, pigem on nende levik seotud inimeste sagedasema füüsilise kokkupuutega ning parasiitide kohanemisevõimega.

Sügelised on vana haigus, mis põhjustab tugevat sügelemist, eriti õhtul ja öösel ning on väga nakkav. Haigust tuleb kahtlustada, kui lähikontaktsetest keegi veel sügeleb. Sageli aga ei pruugi inimene sellest teadlik olla.

Sügelised levivad nahakontakti kaudu inimeselt, kes haigust põeb. Kontakt ei pruugi olla pikk, piisab ka käe hoidmisest. Sügelisest võib säiluda elavana inimesest eemal kuni 2 päeva. Nakatumist soodustavad ja lesta tõmbavad ligi soe keskkond ja kehalõhnad. Sügelised ei levi loomade kaudu.

Lööve ilmneb tavaliselt sümmetriliste, väikeste, punaste ja sügelevate külmukestena (vistrikite või putukahammustuste sarnased). Kratsimise tagajärjel võivad lisanduda punetus ja koorikud.

Õige diagnoosi korral on ravi üldiselt väga efektiivne.

Raviks kasutatakse sügelisest hävitavaid preparaate. Eestis on saadaval:

* 5% permetriin (*Nix kreem*).

* allethrinum + piperonylbutoxidum (Spregal aerosool)

* 20% benzylbenzoat salv

* 10% apteegis valmistatud väävlisalv.

Kandke ravimit kogu kehale lõuast taldadeni, eelistatult õhtul enne magama minekut.

Hoidke vahendit enne mahapesemist peal ettenähtud aeg; kui vahepeal pesete nahka, tuleb ravimit sinna kanda uuesti. Pehme harja abil kandke ravimit ka küüntele alla. Küüned lõigake lühikeseks. Kaasuvate koorikute ja infektsiooni korral on vajalik ka antibakteriaalne ravi. Ravida tuleb kõiki lähikontaktseid, sõltumata sellest, kas nad sügelevad või mitte. Peske voodipesu ja käterätid

(soovitavalt 60 kraadi juures), samuti riided, mida kandsite vastu ihu viimase nädala jooksul. Vaibad ja mööblid võivad puhastada tolmuimejaga. Ravi on soovitatav korrata nädala pärast, kuna juba olemasolevatest munadest kooruvad vastsed, mis võivad patsienti uuesti nakatada.

Ärge kasutage ravimit rohkem kui ette nähtud; see võib ärritada nahka.

Sügelemise vähendamiseks võib kasutada *antihistamiinseid* preparaate.

Enamus inimestel taandub sügelus mõne päeva jooksul. Kui seda ei juhtu, ei viita see tingimata ebaefektiivsele ravile. Mõnikord võib lööbe ja sügeluse taandumine lesta hävitamise järgselt võtta aega 4-6 nädalat ja rohkem, mis on tingitud järgmisest põhjustest: naha pinnale on jäänud surnud lestad, mis endiselt kutsuvad esile allergilise reaktsiooni; lööve ise ei ole enam nakkav. Aidata võib paikne steroidkreem.

Sügeliste tüsistusena võib tekkida nahapõletik, mis võib olla tingitud lestadest endast, kratsimisest, ravivahenditest või muudest faktoritest. Raviks kasutatakse baaskreeme ja *paikseid steroide*.

Diagnoos ei pruugi olla õige. Sügelisi võib kergesti segi ajada mitmete teiste seisunditega, eriti nahapõletiku e. dermatiidiga.

Harva võivad sügelised olla väga resistentsed ravivahendile ja ei allu ravile. Sellisel juhul tuleks kontakteeruda arstiga; tõenäoliselt määratakse teile teine ravim.

Sügelisi on raske vältida, kui keegi teie lähedastest on nakatunud. Kindlasti tuleb teil end samaaegselt profülaktiliselt ravida. Oluline on isiklik kaitse, vaid isiklike tarbeesemete kasutamine ja kontakti vältimine nakatunuga. Lastele peab õpetama elementaarseid asju, näiteks et alati koju jõudes pestakse käsi.

Jaana Butov

Sooru lehe väljaandmisel olen püüdnud hoida põhimõtet, et külaleht poliitilisi kirjutisi ning minu pere seost piirkonna eluga ei peaks avaldama. Kahjuks saab see põhimõte täna murtud, sest sellisel moel edasi tegutseda on lihtsalt mõttetu.

Olen viimased 5 aastat püüdnud Sooru elanikele läbi MTÜ tegevuste ja külalehe tuua positiivsust ning ärgitada neid ühiselt mõtlema meie elupaiga arendamise üle. Täna olen jõudnud arusaamisele, minu poolt tehtud ühiskondlik töö pole kandnud vilja. Püstitatud eesmärk, et kohalikele inimestele on seda vaja, ei ole leidnud kinnitust. Vaid üksikud on näinud minu töös tulemust, mis tegelikult kuulub kõigile piirkonna elanikele. Need on vähesed, kes on olnud aktiivsed ja muret tundvad piirkonna tuleviku pärast nii eile kui ka täna. Ühiskondliku töö mõttest pole aru saadud või pole tahetudki, sest levinud on arvamus, et keegi teine peab selle töö tegema ja kindlasti teeb ta seda vaid omakasust. Minu perel on palju tuttavaid välismaal, kus ühiskondlik tegevus oma kodukohas on populaarne ja inimesed tulevad pärast oma igapäeva tööd välja, et üheskoos midagi piirkonna heaks teha. Alati pole oluline raha nagu see on kahjuks meil siin. Paljud inimesed ei oska ette kujutada, et keegi võib midagi teiste heaks teha palka saamata. Ja ega ma ei püüagi enam vastupidist tõestada.

Täielikult mõistetamatu on mulle aga Ardelite seostamine kõigega, mis piirkonnas toimub ja meilt mingite tulemuste nõudmine. Minu abikaasa oli valla volikogus vaid kindlate põhimõtete eest seisja ja sellel tegevusel olid ka reaalsed tulemused, mida täna tarbib enamus valla elanikke (soovitan tutvuda avalike dokumentide ja otsustega, mis on vastu võetud viimastel aastatel). Kuidas saab aga nõuda mingeid tegevusi inimeselt, kes ei ole kohustatud neid läbi viima?

Rahvas võiks rohkem küsimusi esitada neile, kes tegelikult peaksid vastutama asjade üle, mis inimestele Tõlliste vallas muret valmistavad.

Lõpetuseks soovitaksin kommenteerijatel peeglisse vaadata ja esitada küsimus vastuvaatajale, mida on ta teinud teiste huvides Tõllistes ja Soorus.

Meeleldi olen edaspidi kõrvaltvaataja ja naudin kommenteerijate korraldatavat arendustegevust ja aktiivsete, kuid seni meie poolt tõrjutute loodavat elukeskkonna paranemist. Jõudu tööle!

Piia Ardel

2005/2006 ÕPPEAASTA ON HOO SISSE SAANUD

Lasteaed kuulub haridusasutuste koosseisu ja seega hakatakse õppeaastat lugema 01. septembrist. Selleks puhuks peab olema kollektiivil koostatud õppeaasta õppekava, põhieesmärgid jne.

Heaks näitajaks tuleb lugeda seda, et Sooru lasteaial on Haridus- ja Teadusministeeriumi poolt välja antud 03.06.2005.a koolitusluba õppe- ja kasvatustegevuse läbiviimiseks, s.t. asutusel on kõik tingimused täidetud, mida sätestab „Koolieelse lasteasutuse seadus“ § 11 lõige 1 ja § 12 lõige 5.

2005/2006 õppeaasta põhieesmärkideks on:

- * Käitumis- ja korraharjumuste kujundamine s.t. anda lastele süstematiseeritult teadmised, oskused, arusaamad ja suunad, et laps omandaks võime käituda, orienteeruda, otsustada, omandada ning korrigeerida oma käitumist vastavalt olukorrale.

- * Koostöö suunas: laps-kodu-lasteaed. Toetada ja abistada lapsevanemaid õppe- ja kasvatusküsimuste lahendamisel, vajadusel nõustada neid. Koostöös koduga lähtuda lapsest ja kujundada terviklik arengukeskkond.

Tähtsustada tuleks haridust kui kapitali, sest hea haridus on parim investeering tulevikku ja hariduse andmisega peaks alustatama juba eelkoolieas.

Muutused lasteaias said hoo sisse juba kevadel, sest muidu nii lasterikas Sooru küla üllatas meid, sõimeealisi lapsi enam ei olnud rühma peale tulemas. Kevadine pereheitmine nõudis 6 lasteaialast kooli. Lastevanemate ja hoolekogu koosolekul püstitatud küsimusele lahendust otsides pakuti kahe liitrühma moodustamise varianti. Juba suvel hakkasime ettevalmistusi tegema, sest sõimerühm tuli olemasolevate vahendite ja töötajate loovust ning ideedepagasit kasutades rekonstrueerida. Suurte pingutuste abil saime avada lastele meeldiva rühma. Seda võime öelda nüüd, mitu kuud hiljem. Varasema aiarühma „tammetõrukestele“ oli vaja leida sobiv paariline, sest laste kahte

rühma jaotamise tulemusena tuli osa „tõrukesi“ ümber paigutada ja nii sündis „Tõrukesi“ ja „Lehekese“ rühm. Kuigi kõigile lastevanematele ei meeldinud laste ümberjaotamine, on praeguseks pinged vaibunud. Uudse lahendusena annavad lasteaia-pedagoogid neile kinnitatud tegevusi kogu majale ja sellega on „minu“ või „sinu rühm“ välistatud. Nii väike lasteaed peabki ühtselt ja ühiste eesmärkide suunas liikuma. Meie ideaaliks on koolis ja elus toimetulev kordumatu, vaba, loov, eetiline ja sotsialiseerunud laps. Lisaks soovime, et headus ja ilu paistaks iga lapse südamest ja silmist. Koostöös koduga on täiskasvanute ülesanne luua lapsele õnnelik lapsepõlv.

Mina, allakirjutanu, püüan jätkata koostööd lasteaiaast kooli läinud lastega nende palvel käelist tegevust juhendades. Laste ülevoolav energia tuleb kasulikult ja otstarbekalt ära kasutada. Seda kõike saab väga väikeste vahenditega teha, kui ainult tahtmist on. Tähtis on võimaluse väljapakumine. Tund ei jõua veel ära lõppeda, kui lapsed juba küsivad, kuna järgmine kord on, miks ei saa varem? Mõtlemisainet kõikidele, paku sinagi, kui sul on midagi anda.

Lasteaed ei saa eksisteerida külas üksi, ikka on keda tänada toetuse, abi ja mõistmise eest.

Suured tänusõnad kuuluvad MTÜ

Sooru Arendusele, kes kinkis ka lasteaialastele kasutamiseks Sooru Rahvamajas nii suure ja avara mattidega kaetud laste liikumisega seotud tegevuste läbiviimiseks remonditud ja tundmatu seni muudetud ruumi. Neid tänusõnu ei ole kirjas võimalik edasi anda, seda peaksite nägema laste silmist, kui me korra või kaks nädalas seda võimalust kasutame.

Tänusõnad ka Gunnar Surrile, kes terve suve meie territooriumi heinast puhta ja korras hoidis, isegi pika puhkuse ajal. Ei kuulnud kordagi, et meil on terve õu väikevahendeid nii täis topitud, et segab niitmist. Ikka tasa ja targu - nii muruniiduki, kui trimmeriga.

Lasteaia suurürituseks on kujunenud Mikhklipäev. Ei oleks seegi üritus nii hästi õnnestunud, kui poleks kuu ajalist pingelist tööd oma kollektiivi töötajatega ja toetajate abita. Siin nad on: Tõlliste Vallavalitsus, OÜ Metsavana, Lõuna Prefektuuri Liiklustalituse- ja Presentatsiooni osakond, AS Kalev Kalevite kodu, Aare Boisen, Lüüli Lepik, Sooru küla rahvas ja külalised.

Tänusõnad kuuluvad ka nendele inimestele, kes aiasaaduste ülejääke lasteaiale pakuvad. Selle arvelt saame midagi muud kasulikku osta, või näiteks jõuluvana kingigikotti täiendada.

Õie Ploom

12. NOVEMBRIL SOORU RAHVAMAJAS ISADEPÄEV JA KÜLAPÄEV

* kell 13.00 laste kontsert isadele
* kell 14.00 filmiprogramm -
Suvine külaskäik Norra sõprusvalda
Võimalus vaadata teisi filme suurelt ekraanilt

Sooru Naisselts korraldab Sooru külapeo rahvamajas

laupäeval
12. novembril
kell 21.00

Tantsu-laulu-mänguga!
* Kaastegev **Matiband**

* Silmailu pakub tantsutrupp "Marleen"

Kohvilauapääse 35 kr. eelmüügis
Sooru Raamatukogus
Kohapeal 50 kr.
Täname: Tõlliste vallavalitsus,
Eesti Kultuurkapital

TEADE

19. novembril 2005
kell 15.00

* MTÜ Sooru Arenduse avatud üldkoosolek
kell 16.00

* Sooru küla arengukava koosolek -
täiendused ja muudatused arengukavas

TÄNUAVALDUS SOORU RAHVALE

Mina, Arne Nõmmik olen tänulik nendele valijatele, kes andsid mulle toetuse osaleda 4 aastaks Tõlliste vallavolikogus. Loodan, et vaatamata teie eelistust teistele kandideerijatele ja selle tagajärjel mittesaamisele volikokku, ei jää Sooru probleemid hüüdjaks hääleks kõrbes. Soovin, et alati ja meelsasti olen nõus kuulama teie ettepanekuid, seista meile kasulike projektide eest. On meeldiv tõdeda, et Sooru küla oma külavanema Vesta ja ettevõtlike inimeste Piia ja Veiko eestvõtmisel, tubli Sooru Naisseltsi ja noorte kaasaaitamisel on meie küla areng sammuvõrra ees teistest Tõlliste valla küladest. Näitajateks on korralik ja peagi taas täiendav küla arengukava, rahvamaja renoveerimine, tegelemine noortega, spordiürituste korraldamine, aktsioonid „Küla puhtaks”, tervise-suusaraja korrashoid, mänguplatsid jne. Kõik need valimiste eel kõigi poolt väljakäidud ettepanekud saavad arutusele ja menetlusse võetud.

Head inimesed! Osalegem juba kohe aktiivselt läheneval Sooru külapäeval. Tulgem kokku ja tundkem rõõmu värskest renoveeritust rahvamaja saalist. Loodame ka ühiselt rahvamaja katus korda saada. Kohtumiseni külapäeval.

Arne Nõmmik

ÕNNITLEME !

22. augustil sündis
Siret Jallai ja
Märt Rebase
esimese lapsena
tütar Berit Rebane

ÕNNITLEME OKTOOBRIKU SÜNNIPÄEVALAPSI !

Helga-Johanna	Liia Lepik
Eelsaar	Aleksander
Kalju Rogenbaum	Aldošin
Aleksander Jallai	Ruth Leetmaa
Veera Tahur	Tiina Rjabinova
Valter Võsu	Annika Taimur
Galina Ragulina	Jekaterina
Ülle Ahk	Karnauhova
Juri Böstrov	Grete Areng
Piia Ardel	Ksenia
Veiko Ardel	Ševtšenko
Marika Kin	Sander Ersto

ÕNNITLEME NOVEMBRIKU SÜNNIPÄEVALAPSI !

Hele-Mall Jürisson	Marek Käis
Ene Ader	Riina Rebane
Maimu Aidla	Raili Arikas
Ago Värton	Lennart Must
Vaike-Virve Reilson	Aiko Patlep
Johannes Lepik	Kristo Arakas
Thea Pöder	Dmitri Aldošin
Luule Lepik	Nikita Denissov
Enn Jallai	Janika Ardel
Aivar Lehtmetes	Remo Surri
Ene Patlep	Ats Tamm
Piret Granovski	Ranno Surri
Igor Koroljov	Lisandra Talv
Janek Võsu	Liina Suur
Ele Aumann	Urmet Pöder
Elar Punt	

Sooru külalehe väljaandja
MTÜ Sooru Arendus Piia Ardel
Tel. 76 79 860; 52 679 54